

Folyamatosan szépül Lovas

Összesen 15 millió forint vissza nem térítendő támogatást nyert el Lovas utak felújítására a Belügyminisztériumtól, ismét Kontrát Károly államtitkár, a térség országgyűlési képviselője segítségével, tudtuk meg Ferenczy Gáborné polgármestertől.

- Mindig kiemelten kezeltük Lovason az utak állapotát is, amely alapvetően befolyásolja az emberek életét. Nagy örömmel fogadtuk, hogy folytathatjuk ezt a munkát, miután a Belügyminisztériumtól 15 millió forint forráshoz jutottunk,

jegyezte meg az 500 lakosú falu polgármestere. Ferenczy Gáborné hozzátette, az elnyert támogatásból ezúttal teljesen felújítják a már járhatatlan Határ utat, valamint a Vámosi út egy részét, amely szintén nagyon rossz állapotban van, és alig lehet közlekedni rajta.

Az említett utak legalább nyolcvan ingatlant érintenek, elsősorban nyaralók, valamint gazdasági épületek tulajdonosait, illetve lakóit. A munkát terveik szerint nyáron megkezdik, amelyre a közbeszerzési eljárás után kerülhet sor, és

azt szeretnék, ha a felújítással még ebben az évben végeznének. A polgármester egyebek mellett kiemelte,

hogy a későbbiekben is folytatják az utak rendbetételét a festői szépségű balatoni településen. Ferenczy Gáborné a kérdésre, hogy mit vár az idei évtől, kifejtette, elsősorban azt, hogy mielőbb múltjon el a járvány, és egészségben, békességben élhessék megszokott, régi életüket!

- A koronavírus mindent megváltoztatott, nagyon kedvezőtlenül érinti a falu életét, és minden egyes ember napjait is, vélekedett Lovas elöljárója.

Kovács Erika (Napló)

Tájékoztató

- Lovas község településrendezési tervének felülvizsgálatával kapcsolatban

A falu településrendezési tervének felülvizsgálata folyamatban van. Mint arról már tájokoztatást kapott a lakosság, hogy a képviselő testület a rendezési terv felülvizsgálatának elkészítésével a Völgyzugoly Műhely Kft-ét bízta meg.

Jelenleg a megalapozó vizsgálat munkaközi anyagát készítették el. Ennek megbeszélésére február 24-én kerül sor, ahol a tervezők, va-

lamint főépítészünk Bogdán László, Dr. Hajba Csabáné aljegyző, valamint a képviselő-testület tagjai és az általuk delegált Kemenes Dénes és Dienes Károly vesznek részt. A településfejlesztési koncepció megbeszélésére kerül sor. A véglegesített tanulmány a település honlapján megtekinthető lesz.

Ferenczy Gáborné
polgármester

Megváltozott munkaképességűeknek munkalehetőség

- munkáltató: **Magyar Református Szeretetszolgálat**
- munkavégzés helye: **Alsóörs, Templom utca 14.**
- munkakör: betanított munkás, könnyű kézműipari tevékenység, nem szükséges végzettség
- feladat: plüss mackók varrása, elsősorban kézzel
- munkaidő: **napi 4 óra**
- bérezés: Bruttó **84.500ft/hó**, adókedvezmények igénybe vehetők
- útiköltség-térítés **86%** (bérlet)
- munkaszerződés határozott idejű (minden évben dec.31-ig tart, meghosszabbítható)

Munkavégzés feltétele: minimum 40% rokkantsági fok, minden kategóriába tartozót tudunk foglalkoztatni. Szükséges dokumentumok: szakorvosi komplex határozat.

Érdeklődni az alábbi elérhetőségen lehet:

Fehérné K. Anett MRSZ munkatárs

Tel.: 06 30/0107930

E-mail: feherne.anett@jobbadni.hu

A személyes adatok védelme érdekében kérjük, fogadják meg a Balatonfüredi Rendőrkapitányság tanácsait!

Az adatvédelem nemzetközi napja 2007 óta január 28-a, azonban nemcsak ezen a napon, hanem az év minden napján fontos volna, hogy személyes adataink védelmére gondoljunk.

Az online tér, a digitális technika rohamos fejlődése sok lehetőséget biztosít az élet számtalan területén bárki számára, de ne felejtjük el, egyben sokkal könnyebben válhatunk bűncselekmény áldozatává, ha óvatlanok és figyelmetlenek vagyunk személyes adataink kapcsán.

A fenti problémák elkerülése érdekében fogadják meg a Balatonfüredi Rendőrkapitányság hasznos tanácsait:

- Csak megbízható, leinformálható, biztonságos webáruházban vásároljanak!
- Bankkártyaadataikat csak olyan weboldalon adják meg, amelyet ismernek és megbízhatónak tartanak!
- Felugró felhívásra vagy e-mail üzenetben soha ne adják meg bankkártyáik adatait!
- A PIN kódnak nem a

bankkártya mellett van a helye!

- A jelszavak automatikus megjegyzésére szolgáló funkciót kapcsolják ki a böngészőben!
- Kéretlen e-mailre ne válaszoljanak, személyes adataikat ne adják meg!
- Bekapcsolt mobiltelefonjaikat az adatok védelme érdekében soha ne hagyják felügyelet nélkül!
- Okmányaik és bankkártyáikat ne tartsák a háztáskák, kézitáskák, nadrág, kabát külső zsebeiben!

- Vásárláskor, utazáskor ne hagyják őrizenlenül a hivatalos iratokat, készpénzt, kézitáskát, autótáskát, hátizsákot!
- Gondolják át, hogy milyen következményei lehetnek - akár évekkel később is - annak, ha beleegyeznek, hogy fényképet, videót készítsenek Önökről, vagy ha önmagukról küldenek, osztanak meg felvételeket.

Szekeres Kornél c. r. örgy.
iskolai bűnmegelőzési
tanácsadó

A koronavírus elleni védőoltásokról

Nos, egyelőre sok a bizonytalanság a tömeges oltásokkal kapcsolatban, ennek több oka van, a jelenleg hozzáférhető vakcinák tárolása sem egyszerű: - 70, illetve - 45 fokon emiatt a szállítást sem könnyű feladat megoldani. Komoly szervezést igényel, így nagyobb létszámú oltás végrehajtása, különösen a járvány közepén.

Sajnos nem is kapjuk a gyártótól olyan mennyiségben, amennyire szükség lenne. A jelenleg alkalmazott oltóanyagok a legmodernebbek, mRNS alapúak, ami azt jelenti, hogy a védőoltás egy „üzenő” genetikai anyagot, ribonukleinsavat juttat a szervezetbe, ami bemutatja a sejteknek a vírus egyik fehérjemolekuláját, ez ellen kezd az immunrendszer ellenanyagot termelni. A következőkben hozzáférhető védőoltások más mechanizmussal, de lényegében hasonló hatékonysággal működnek, tárolásuk, szállításuk is egyszerűbb.

Az én véleményem az, hogy azzal oltassuk magunkat, amit

az Unió gyógyszerhatósága és a magyar gyógyszerhatóság alapos vizsgálat után jóváhagyott, s minél előbb! Bármilyen mellékhatás sokkal enyhébb, mint intenzív osztályra kerülni. Hogy meddig biztosít védeltséget, nem lehet pontosan tudni, de jelenleg is folynak klinikai vizsgálatok ez ügyben. Nem beszélve arról, hogy a vírus változik, ezt már az influenzáról is tudjuk, azt az oltást is évente kell ismételnünk.

Hogy mikor kezdődik a tömeges oltás, még pontosan nem tudjuk, de reméljük minél hamarabb. Aki regisztrált, azt e-mailben, vagy levélben értesítik. Aki nem regisztrált, az is megkaphatja természetesen az oltást, csak valamivel később, gondolom, de erről sincs még pontos információ.

Megígérhetem, hogy amint valami biztosat tudok, a közösségi médiában, újságban közlésemet! Kérem, emiatt ne telefonáljanak, mert így is rengeteg hívásunk van. Jelentkezünk, ha híreink vannak!

Tisztelettel:

dr. Bardóczi Miklós

HIRDESSEN A LOVAS HÍREKBE!

1/8 oldal 600 Ft   1/4 oldal 1100 Ft
1/2 oldal 2000 Ft   egész oldal 4000 Ft

Információ:

Lovas Teleház – Tel.: 06/87-575-083
Lovas Önkormányzat – Tel.: 06/87- 447-694

Lovasi Hírek

A LOVASI ÖNKORMÁNYZAT HÍRLEVELE

Felelős kiadó: Lovas Község Önkormányzata

Felelős szerkesztő: Szendi Péter

ISSN 2061-0793

Lapzárta: minden hónap 20-ig. A megjelent cikkek nem feltétlenül egyeznek meg a kiadó véleményével.

Tel.: 06 30 530 3466 | E-mail: szendipeti@gmail.com

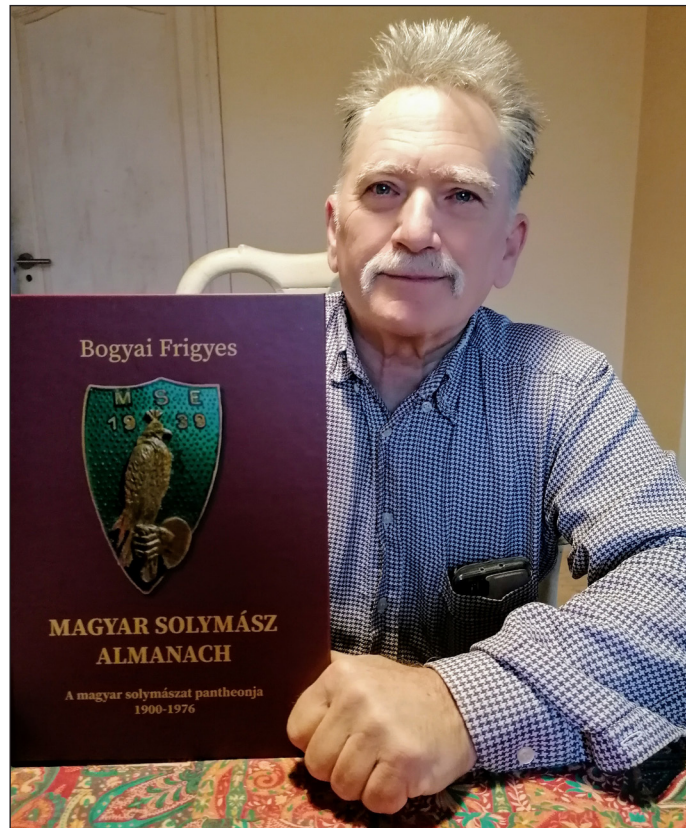
Nyomtatás: OOk-Press Kft. 8200 Veszprém, Pápai u. 37/A

www.ookpress.hu

A solymászat felkerült a hungarikumok közé – kuriózumnak számító könyv jelent meg

A magyar solymászatról már számos kötet jelent meg az elmúlt években, évtizedekben, de nemrégiben egy olyan almanach látott napvilágot, amely egyedülálló e tekintetben. A községben élő Bogyai Frigyes a magyar solymászat panteonjáról írt, mely hetvenhat évet ölel fel.

Bogyai Frigyes első vércsét 1957-ben nevelte és idomította, majd a Budapesti Állatkertben megismerkedett olyan emberekkel, akik nagy hatással voltak rá. Segített az ott lévő madarak gondozásában, idomításában. Itt találkozott Virágh Árpáddal, akinek a tanítványa volt. – *Tőle nemcsak a solymászat, hanem az állatidomítás művészetét is elsajátítottam. Együtt tartottunk látványos solymászbemutatókat, idomítottunk állatokat a filmgyárnak. 1961-ben kapcsolódtam be a legális, szervezett magyar solymászat megteremtéséért tevékenykedő fiatal solymászok közé. Az általuk megalakított váci Hermann Ottó Solymász Klub alapító tagja és alelnöke voltam – tekint vissza a múltba Bogyai Frigyes, miközben gyönyörködöm a szép, illusztris, vaskos kötetben, mely a magyar solymászat*

1900-1976-ig szóló dicsőséges éveit mutatja be. A gyönyörű fotók, a mindenki számára érthető nyelvezettel íródott almanach párját ritkítja, öröm egy ilyen könyvet lapozgatni, olvasni.

Bogyai Frigyes azon a bizonyos szakmailétrán fokozatosan lépkedett felfelé, szolgálatát pedig 2000-ben elismerték. A solymászatban

végzett munkájáért életmű díjat kapott, majd örökös tagnak választották. Számos cikket, tanulmányt írt, elsősorban a magyar solymászat történetéről és a ragadozómadár-védelemről. Az utóbbi időkben a solymászat – elsősorban újkori – történetének emlékeit gyűjtötte össze és igyekszik megmenteni az utókornak.

– *Mivel Magyarország nem tartozott a gyarmattartó országok közé, a magyar solymászat más utat járt be. A reformkor, az önálló nemzetállam kialakulása a múltunk megismerése felé fordította haladó értelmiségünk, tudósaink figyelmét. Így fordult figyelmünk gesztáink, turul hagyományunk és a hagyományos vadászati módok felé. Kitűnő szakembereink, tudósaink közül többen azon fáradoztak, hogy a solymászat hamu alatt szunnyadó parazsát ismét felszítsák. Nekik és követőinek köszönhetjük, hogy a tiltások, üldözések, támadások ellenére a magyar solymászat ismét méltó helyére került. Része lett a magyar és a világ szellemi kulturális örökségének és felkerült a hungarikumok listájára – zárja szavait Bogyai Frigyes, aki büszkén mondja, hogy ő még találkozott az akkor élő, kiemelkedő solymászok közül néhányval. Sajnos a vadászati, madártani irodalom sokszor meg sem említi ezeknek a kitűnő szakembereknek a solymászati tevékenységét, ezért itt, ebben a könyvben megemlékezik munkájukról.*

Szendi Péter

Rendelkezés az adó 1+1 %-áról

Az idei esztendőben is rendelkezhetünk jövedelemadónk egy részéről. 1%-át valamelyik egyháznak, másik 1%-át pedig egy civil szervezetnek ajánlhatjuk fel.

Lovas Jövőjéért Egyesület – Adószám:	19384878-1-19
Nagy Gyula Művészeti Alapítvány – Adószám:	19380575-2-19
Lovas Egyesület – Adószám:	18933967-1-19
Lovasi Polgárőr Egyesület - Adószám:	18936757-1-19
Magyar Katolikus Egyház - Technikai száma:	0011
Magyar Református Egyház - Technikai száma:	0066

Elismerték a munkáját

– Harminc éve házi orvos Dr. Bardóczy Miklós

Dr. Bardóczy Miklós 30 éve szolgál háziorként Alsóörs, Felsőörs és Lovas településeken. Az érintett önkormányzatok polgármesterei köszöntötték a jubiláló orvost az alsóörsi orvosrendelőben, betartva a járványügyi szabályokat.

Dr. Bardóczy Miklós Gyöngyösön született, ott járt általános iskolába, majd gimnáziumba is. Az orvos-

tudományi egyetemet Debrecenben végezte el, majd szülővárosában a Bugát Pál Kórház belgyógyászati osztályán kezdett el dolgozni. Szakvizsgái után, – mivel mindig az alapellátás vonzotta – négy évig üzemorvosként dolgozott.

1990-ben jelentkezett az Alsóörs-Felsőörs-Lovas körzeti orvosi állásra. Jellemző, hogy akkoriban még milyen népszerű volt ez a pálya, hi-

szen 54 jelentkező közül választották ki. 1991. február elején kezdett el dolgozni, először mint körzeti orvos, majd, mint vállalkozó házi orvos. Küzdelmes évek voltak ezek, hiszen a környéken ismerős és rokon sem élt. Harminc év alatt azonban sikerült néhány igazán értékes barátot megismernie, és úgy érzi, hogy a lakosság is elfogadta.

Az évforduló alkalmával

kellemes meglepetés érte, hiszen mindhárom önkormányzat polgármestere (Hebling Zsolt Alsóörs, Ferenecy Gáborné Lovas és Szabó Balázs Felsőörs) köszöntötte. Az érintett községekben korszerű, a XXI. századnak megfelelő orvosrendelő várja a betegeket. Dr. Bardóczy Miklós reméli, hogy még sok éven át praktizálhat a három településen.

Szendi Péter

Ötös osztályzatot kapott az önkormányzat!

Az Állami Számvevőszék az Önkormányzatok ellenőrzése-Az önkormányzatok integritásának ellenőrzése program keretében vizsgálta az összes magyarországi önkormányzat, illetve önkormányzati hivatal integritását. Az ellen-

őrzés célja annak értékelése volt, hogy a helyi önkormányzatoknál és annak gazdálkodási feladatait ellátó önkormányzati hivataloknál kialakították-e az integritási kontrollokhöz kapcsolódó, valamint a korrupció elleni védelmet szolgáló szabályozásokat.

A Veszprém megyére vonatkozó ellenőrzés eredményét tartalmazó jegyzőkönyvet 2021. január 29-én tette közzé az Állami Számvevőszék, melyben Lovas Község Önkormányzata 5-ös osztályzatot kapott. A kísérőlevélben elnök úr gratulált a polgármesternek ahhoz, hogy szervezete és az önkormányzat

hivatala az integritás szempontjából a legeredményesebb, alacsony kockázatú önkormányzatok közé tartozik.

Ezúton is köszönöm Báró Béla jegyző úrnak, dr. Hajba Csabáné aljegyző asszonynak, Kovács Rózsa pénzügyi csoportvezetőnek és Rácz-Mészáros Ildikó pénzügyi ügyintézőnek a megfelelő szabályozás kialakításával kapcsolatos munkáját. Az Állami Számvevőszék jelentése olvasható a www.asz.hu oldalon.

Ferenecy Gáborné
polgármester

Egy kis falu közösségének értékei

Mik lehetnek ezek értékek? Mitől működhet jól egy közösség? Mire érdemes építeni? Mitől alakul ki az összetartozás érzése?

A januári számban megjelent írás a múltbéli korok világnak hangulatát idézte meg, a mára szinte feledésbe merülő hétköznapi „hagyományokon” és bizalmon alapuló gyökerekhez nyúlt vissza. Hogy lehet ezt a mai felgyorsult, modern világban megtalálni, ami olykor annyira sokszínű/sokarcú, hogy nem is könnyű benne „tisza forrást” vagy hiteles igazodási pontot találni?

Érdemes szétnézni a világban, hogy vajon mások hogy csinálják...

Az északi népek, különösképpen a dánok ebben élén

járnak. Felismerték, hogy az élet gazdagságát és a jólét alapját nem az anyagi javak és a külsőségek hangsúlyozása adja (ez a szemlélet egyébként mediterrán országokban is tetten érhető). A boldogság és a jó közérzet alapja nem más, mint a másokhoz fűződő kötelek szilárdsága. Természetesen ebbe szűkebb értelemben a család és azok tagjainak jóléte tartozik, tágabb értelemben pedig az a tudat biztosítja, hogy egy nagyobb közösségnek vagyunk a részesei és ebben mindnyájan együtt éljük meg a hétköznapiakat.

Kérdés, hogy lehet ezt úgy csinálni,

- hogy egymást erősítsük,
- hogy olyan dolgokat te-

gyünk, melyeket a többség egyaránt élvezhet,

- hogy az egyénileg birtokolt eszközök helyett, egymással megosztott eszközöket használjunk,
- hogy segítséget adjunk és kapjunk.

Egymástól eltérő vélemények is lehet inspirálónak, közös célok kitűzése pedig olyan kapcsolódásokat hozhat, amik hosszú távon jól működnek, így ezek nemcsak boldoggá, hanem egészségessé is teszik a közösség tagjait. Egy dán kisváros utcájának lakói például egyeztetéseket követően áruszállító kerékpárt vásároltak és guruló pizzasütő kemencét, amit hetente közös pizzavacsorák korszaka követett. Majd megjelentek a kecskék az utcában úgy, hogy

két szomszéd megegyezett a közös kerítés lebontásában, helyet teremtve az állatok tartásához. Persze ezek csak példák és mivel minden település más, közösségeik igénye és eszköztára is más, az együttműködés pontjait nekik, maguknak kell megtalálni.

Végül már csak egy kérdés maradt, hogy Lovas közösséget mit tenné boldogabbá? Milyen közös célok, milyen kezdeményezések? Kérjük, írja meg ezzel kapcsolatos gondolatait az alábbi ki-pontozott részbe és tegye a Lovas Kikötő kerítésén lévő palack postaládába vagy írja meg a lovasertekei@gmail.com email címre.

Völgyi Zsófia,
Csomai Lóránt

Márciusi jeles napok

Az 1582-ben életbe lépett Gergely-naptár szerint március (Böjtmás hava, Tavaszelő, vagy Kikelet hava) az év harmadik hónapja, de ezt megelőzően évkezdő hónap volt.

Késői húsvét esetén az utolsó farsang hétvége (farsang farka vagy farsangháromnapok) is átnyúlhat a meteorológiai tavasz első hónapjába, a böjt kezdetét jelentő húshagyó-kedd legkésőbbi lehetséges időpontja március 9. Ennek a három napnak a kiemelt eseménye a busójárás, a farsangtemetés, vagy a Balatonfelvidéken hagyományá vált, farsanghétfőn ünnepelt asszonyfarsang, amikor a nők férfiruhába öltöznek és egész nap férfi módra mulatoznak.

Az iskolás gyermekek köszöntőinek időpontja Gergely-nap (március 12.). A XVII. század óta

találunk feljegyzéseket a gergelyjárásról. E nap az iskola téli időszakának befejező napja volt, s egyben a mezőgazdasági munka egyik kezdő napjának is tekintették. A szokás egyik célja éppen a tanítónak történő adománygyűjtés volt, aki a természetbeni adományokból (lencse, bab, borsó, kolbász, szalonna, zsír, tojás) megvendégelte a köszöntőket. Az adományok gyűjtését kosárhordónak, nyársasnak nevezett szereplők végezték.

Március 18. Sándor napja az első igazán meleget hozó nap a népi hiedelem szerint. „Ha Sándor napján szép az idő, jó termés várható” - tartotta a népi regula. Ezen a napon engedték ki először a méheket. A néphit szerint, ha a méhek sűrűn kitelepednek a kaptár szájára, akkor jó idő lesz.

Március 19. József napja a három összetartozó nap

közül a leggazdagabb szokásokban és hiedelmekben. „Ha József napján derül, a hőség hozzánk beül” - szól a regula. Ha ezen a napon szivárvány látszik az égen, benne széles sárga sáv, az jó búzatermést, a széles piros sáv pedig bő bortermet ígér. Egyes falvakban ezen a napon kezdték el szántást, a gazdag termés reményében. Március 21. Benedek napja, és a tavaszi napéjegyenlőség napja, a csillagászati tavasz kezdete. Az ősi magyar természet-vallásban ehhez a naphoz és az azt követő időszakhoz a kikelet, a virágzás és az új élet kezdete köthető. „Ha ezen a napon dörög az ég, száraz lesz a nyár” - tartották elődeink. Szeged környékén a Benedek-napon ültetett hagymát augusztus 24-én szedték föl, utána a háztetőre rakták, ahol 7 nap érte a napsugár és 6 éjszaka a harmat. Ennek a hagymá-

nak a főzetét elsősorban a tifuszos betegek gyógyítáására tartották alkalmasnak. Március 25. Gyümölcsoltó Boldogasszony napja, ezen a napon végzik a fák oltását, tisztogatását és ezen a napon kell palántázni is, mert az új oltáson, palántán áldás lesz. Időjárásai megfigyelések is kötődnek ehhez a naphoz. Ha ilyenkor megszólalnak a békák, akkor még negyven napig hideg lesz. Ha derült az idő, akkor jó termés várható. Ha március 25-én hideg idő van, akkor hamarosan vége a télnek.

Lassan tehát vége a didergésnek, a hosszú sötét estéknek. Ha tehetjük, töltsünk minél több időt a szabadban, figyeljünk a természet benünket körülvevő csodáira, és tegyünk azért, hogy a tavasszal együtt a megújulás, a megtisztulás is megérkezzen életünkbe.

Szendi Péter

Befejeződött az Észak- és Közép-Dunántúli szennyvízelvezetési és -kezelési fejlesztés 4. (ÉKDU 4) című projekt.

A projekt célja korszerű szennyvíztisztító telepek valamint szennyvízcsatorna-hálózatok kiépítése volt. A projekt megvalósításával hozzájárult Magyarország derogációs kötelezettségének teljesítéséhez.

Bonyhád központú szennyvízelvezetési agglomeráció

A fejlesztés egy új tisztítótelep megépítését valamint a csatornahálózat részleges rekonstrukcióját foglalta magába. A korszerű szennyvíztisztító telep Bonyhád, Kakasd, Nagymányok, Kismányok és Cikó települések szennyvizet kezel. Nagymányok és Kakasd településeken átemelőrekonstrukció is történt.

Balatonfűzfő központú szennyvízelvezetési agglomeráció

A balatonfűzfői regionális szennyvíztisztító telep Balatonfűzfő, Balatonalmádi, Alsóörs, Lovas, Paloznak, Csupak, és Balatonfüred települések szennyvizet gyűjti össze. A balatonfűzfői szennyvíztisztító telepen kapacitásbővítés és fejlesztés történt. Balatonalmádi, Csupak, és Lovas települések nem minden településrésze rendelkezik csatornahálózattal, így ezeken a településeken csatornahálózat bővítés valósult meg.

Gárdony központú szennyvízelvezetési agglomeráció

A projekt keretén belül a meglévő szennyvíztisztító telep fejlesztése valósult meg.

Projekt azonosító száma:

KEHOP-2.2.1-15-2015-00005

A támogatás összege:

8 491 902 231 Ft

A támogatás mértéke (%-ban):

88.235665%

A projekt fizikai befejezésének határideje:

2021.04.09.

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Kohéziós Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Béb központú szennyvízelvezetési agglomeráció

Az agglomerációt alakító települések: Béb, Bakonyszücs, Bakonykoppány, Ugod, Nagytevel, Nagygyimót, Csót, Adásztevel, Homokbödöge. A projekt célja Bakonykoppány és Bakonyszücs települések szennyvízgyűjtő hálózatának kiépítése és új bekötések létesítése volt. A szennyvíztelepi fejlesztés során kapacitásbővítésre és korszerűsítésre is sor került.

Ivánca központú szennyvízelvezetési agglomeráció

Ivánca szennyvíztisztító telepe az agglomerációhoz tartozó három település Ivánca, Beloiannisz és Besnyő szennyvizét kezeli. A korábbi szennyvíztisztító telep túlterhelt volt, így a projekt keretében telepfejlesztés, korszerűsítés történt.

Devecser központú szennyvízelvezetési agglomeráció

A devecseri szennyvíztisztító telep Devecser település szennyvizét tisztítja. A szennyvíztisztító telep túlterhelt volt, így a projekt keretében a meglévő szennyvíztisztító telep bővítésére és korszerűsítésére került sor.

Berhida központú szennyvízelvezetési agglomeráció

A központi szennyvíztisztító telep Berhida, Papkeszi, Csajág és Küngös település szennyvizét tisztítja. A telep mind hidraulikai, mind szerves anyag terhelés szempontjából túlterhelt volt. Berhidán csatornahálózat bővítése és a meglévő szennyvíztisztító telep fejlesztése valósult meg.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Kohéziós Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Már javában készülnek a nyárra – színes programokkal, új kiadványokkal várják a vendégeket

Az idei tél a szokásosnál is csendesebb a Balatonparton. November óta nem jöhetnek turisták, nem lehetnek nyitva vendéglátóhelyek. Legalább március 1-jéig ez így is marad. Pataki Júlia, a Balaton Riviéra Turisztikai Egyesület TDM menedzsere bizakodó a jövőt illetően.

– Akik vendéglátásból vagy szálláshely szolgáltatásból

élnek, netán rendezvények szervezéséből teremtették meg eddig a napi betevőt, egyre kétségbeesettebbek, hiszen nem látni még a fényt az alagút végén. A családi vállalkozások, kisebb cégek igazán nehéz helyzetben vannak, hiszen kevesen rendelkeznek - tavaszi felmérésünk alapján a vállalkozások mintegy 10 százaléka - olyan tartalékkal, amely szükség esetén több,

mint fél éves bevétel nélküli működést is tudna finanszírozni – kezdi Pataki Júlia, a Balaton Riviéra Turisztikai Egyesület TDM menedzsere.

A jelenlegi információk alapján, arra számítanak, hogy hasonló évük lesz, mint a tavalyi. A tavasz még csendes, azonban amint jön a jobb idő és többet süt majd a nap, biztosan sok kiránduló jelenik meg a Balatonnál. A nyár meg egyszer csak berobban, addigra készen kell állniuk. A tavalyi év a folyamatos újra tervezésről szólt. Az ősszel létrejött szolidaritási alap munkálatai is most kezdenek igazán beérni. Ebben látják a kilábalás lehetőségét, ez nem csak egy gazdasági, hanem egy szolgáltatói és önkormányzati együttműködés, melynek célja a szolgáltatások minőségének és mennyiségének emelése, valamint ennek kommunikációja. Most in-

dítják el a szolgáltatókkal az együttműködések, a közös ötleteléseket, hogy ki hogyan tud a leginkább bekapcsolódni a projektekbe. Várják természetesen további csatlakozók jelentkezését is. – *Bár az iroda november közepe óta zárva van, mi itt vagyunk, és minden nap dolgozunk. Rengeteg papírmunkánk van, év végi elszámolások, beszámolók, könyvelési anyagok, ami viszont izgalmasabb, hogy tervezzük a nyári programokat. Új kiadvánnyal is készülünk majd, mi már gőzerővel arra koncentrálnak, hogy mire feloldják a korlátozásokat, készen álljunk. Bringás programokon is dolgozunk, rájuk különösen nagy figyelmet szentelünk, hiszen elkészül a Veszprémet Alsóörs-sel összekötő kerékpárút – bizakodó a jövőt illetően Pataki Júlia.*

Szendi Péter

Recept

Málnás brownie

Hozzávalók: (22 x 22 cm-es tepsizhez vagy egy 22-24 cm-es körformához) 170 g vaj vagy Rama, 170 g étcsoki 70%-os, 3 db nagy tojás, 1 zacskó vaníliás cukor, 250 g cukor, 140 g liszt, 1 csipet só, 20 dkg málna.

Először a vajat a csokival egy kis edényben megolvasztjuk. Kavarjuk folyamatosan, mert könnyen leég. Ha kész, tegyük félre hűlni. A tojásokat a cukorral és a vaníliás cukorral keverjük habosra egy kézimixerrel. Ehhez keverjük a langyosra hűlt, folyós csokit, majd a lisztet és a csipet sót. A masszát beleöntjük a tepsibe, amit előtte kivajazunk vagy sütőpapírral kibélelünk. A tetejére szórjuk és enyhén belenyomkodjuk a málnát. Fagyasztott is használható, ez esetben engedjük fel. 180 fokon 25 percet sütjük. Ilyenkor még nagyon lágy. Ha nem szeretnénk, hogy folyós legyen a közepe, hagyjuk még egy kicsit sülni. Jó étvágyat!

Fehérné Kiszlinger Anett

Napló újságokból készített előszobafalat

Simon Istvánné három és fél ezelőtt ismerkedett meg a papírfonással, autodidakta módon képezte magát. Számos kiskosár, koszorú, asztalidész, ajándéktárgy fűződik a nevéhez. Legutóbb a Napló újságokból elkészítette eddig legnagyobb alkotását egy előszobafalat.

– Mielőtt elkezdhetnék az alkotást, a tárgyak készítését, először erős papírcsőveket kell tekernünk a papírcsíkokból, amelyből majd a kosárkánkat fonjuk. Hogy milyen papírból tekerhetünk csöveket? Szinte mindentől, ez az, ami olyan olcsóvá teszi a hobbist. Napilapok, bedobált reklámújságok, minden, ami újra használható! A napilapokból készített csövek megfelelően hajlékonyak, a gyakorlottak egészen hosszú csöveket tudnak belőle tekerni, ráadásul nagyon jól lehet festeni és pácolni őket – kezdi Ildikó, miközben megmutatja a feldarabolt Napló újságokat, amelyeket felhasznál a munkája során. Számára a megyei lap így duplán értékes, mert egyrészt elolvassa a cikkeket, másrészt ezekből készíti el a karácsonyi, hamarosan pedig a húsvéti dekorációkat, ajándéktárgyakat.

Ildikó szerint a fényes felületű reklámújságokkal nagyon jól lehet dolgozni, megfelelően puhák, jól tekerhetőek, viszont a festéssel gond lehet, csak a méregdrága akrilfesték fogja be őket. A hátrányból persze előnyt is lehet ková-

csolni, ha gondosan, színek szerint válogatjuk a reklámújságból tekert csöveket, festés nélkül is nagyon érdekes felületet érhetünk el. Vannak, akik a géppapírra, a fénymásolópapírra esküsznek, mert az ebből tekert csövek gyönyörű hófehérek, és kívánság szerint festhetőek vagy pácolhatóak is.

– Számomra a napilapok jöttek be a legjobban. A papírokat 5-9 centiméter között felvágom. Itt kezdőknek előbb a vékonyabb csíkokat ajánlom, de nagyobb dolgok készítéséhez minél vastagabb papírcsíkokat vágjunk. A papírt mielőtt elkezdjük felválni, mindenképp nézzük meg a szálirányát. Ezt úgy tudjuk meg, ha a papírt elkezdjük tépni először, mondjuk hosszában, ha egyenes szakad, akkor az lesz a nekünk való szálirány – folytatja tovább a papírkészítést Ildikó, aki általában egy vékony pálcát használ, ami lehet egy egyszerű hurkapálca, fémpálca, kötöttű, hegesztőpálca. A pálcákat ferdén

tekeri, a végét ragasztózza. – Ragasztáshoz használhatunk csirizt is, víz és liszt keverékéből egy sűrű ragacsos anyagot keverünk. Akkor lesznek jók a pálcáink, ha azok szorosak és az egyik végük szélesebb, mint a másik. A fonásnak több fajtája létezik, az egyik a kezdők által legjobban kedvelt fonás a kerítésfonás. Ha már a kerítésfonás jól megy, lehet rajta egy kicsit nehezíteni, ha nem egy, hanem két szállal dolgozunk.

Ildikó szerint a pálcákat festhetjük előre vagy fonás után is. A létező szinte összes festéktípussal lehet festeni papírfonásnál, azonban nem minden fajta festék takarja egészen a betűket, ilyen például a lazúr. Az általa legjobban kedvelt festési mód az akril festékekkel és a falszíner zővel való festés. Az akril festékekkel való festésnél a vízbázisú ragasztót fel szokta hígítani vízzel és abba keveri bele a festéket. Akril festéknél nem biztos, hogy az első réteg el fogja takarni a betűket, ebben az esetben az első réteg száradása után fel kell vinni még egy réteget. Nem vízbázisú festékekkel való festésnél pedig papírragasztót hígít fel vízzel és festés előtt ezzel bekenni a kosarat. Ilyenkor használhatunk tojásfestéket, textilfestéket is, tehát tényleg szinte bármilyen festékekkel festhetünk. A kosarat a festék száradása után lakkal is kezelhetjük, így még keményebb, masszívabb lesz.

Szendi Péter

Téli madáretetés

Az egyik legismertebb és leggyakrabban alkalmazott madárvédelmi tevékenység a téli madáretetés. A rovarokkal táplálkozó énekesmadaraink többsége ősszel elvonul melegebb éghajlatra, mivel nem találják meg a természetes táplálékukat.

Némely nálunk költő, vonuló énekesmadár faj (például: vörösbegy, fekete rigó, házi rozsdafarkú) kis számban áttelel az állandó madarainkkal együtt. Ezen fajok állománya kiegészül az északi országokból délebbre vonuló fajtársaikkal és olyan, csak északon költőkkel, mint a színes csonttollú. Más fajok csak kis számban fészkelnek nálunk (például: fenyőrigó, kereszt-

csőrű), de télen nagy csapatokban telelnek át hazánkban. Fontos tudnunk, hogy a téli madáretetés döntő részben rólunk, az emberekről szól. Az énekesmadarak emberi segítség nélkül vagy átvészelnék itt a telet, vagy a tartósan maradó időjárás szélsőség és a táplálékhiány esetén délebbre vonulnának.

Akkor miért etessünk? – teheti fel joggal a kérdést az Olvasó. A téli időszak beköszöntével az áttelelő énekesmadarak számára lecsökken a szabadon fellelhető táplálék mennyisége. A madarak túlélési esélyét javíthatjuk a téli madáretetéssel. Szenzációs élményt szerezhetnek maguknak a gyerekek és a felnőttek egyaránt a madarak megfi-

gyelésével, amely így a természeti értékeink megóvására ösztönöz bennünket. A madarak téli etetésével a kertünkben természetes módon csökkenthetjük a gyommagvak terjedését és a kártevők mennyiségét, valamint elősegíthetjük a madarak egész éves megtelepedését.

Az etetést novemberben kezdjük (ha most állunk neki először, vagy új helyen akkor akár októberben is lehet) és március végéig (késői fagyok esetén április közepéig) folytassuk. Ahogy a tavasszal megújuló növényi- és rovarélet elegendő táplálékot biztosít, abba kell hagynunk az etetést. Ezt a téli madárforgalom erős lecsökkenése, majd megszűnése is jelezni fogja. (folytatás a következő oldalon)

(folytatás az előző oldalról)

Amennyiben elkezdünk egyszer etetni, folyamatosan etessünk a megadott időszakban. Sokkal nagyobb kárt okozunk, ha elkezdjük és abbahagyjuk, mintha el se kezdtük volna. Amennyiben eddig nem ettünk, már ne kezdjük el, inkább készüljünk fel novemberre. Ha eddig ettünk, a legfontosabb, hogy az éjszakai hideget követően a madarak minden reggel találjanak táplálékot az etetőben. Ne etessük a madarakat egész évben! A nyári madáretetés a természetestől eltérő táplálkozási viszonyokat teremt. Csak akkor biztosított az önfenntartó, egészséges fennmaradása, énekesmadarainknak, ha a lehető legnagyobb mértékben az élőhelyi környezetük kínálta feltételekhez alkalmazkodva élnek.

A legjobban bevált téli madáreléségek az olajos magvak, különösen a nem pörkölt és nem szózott fekete napraforgó. Etethetünk még más apró szemű magvakkal: kölessel és mákkal is. Adhatunk mogyorót és megtört formában diót is. Állati eredetű zsiradékot is tegyünk ki, de csak olyat, ami

A látható madárfaj neve – Tengelic (*Carduelis carduelis*)

nem füstölt és nem szózott faggyú vagy vaj. Ezeket leginkább a tartós fagyok idején keresik fel a madarak. Vásárolhatunk cinkegolyót, de magunk is készíthetünk faggyúpogácsát. A rigófélék nagyon kedvelik a kihelyezett almát. Kenyérrel, kenyérmorzssával soha ne etessünk, mert bélgyulladás okoz, továbbá szózott hússal, szalonnával etetve emésztőrendszeri gondokat okoznánk madarainknak. Figyeljük meg, melyik madár hol szeret táplálkozni. A verebek, balkáni gerlék, pintyek, tengelicek nagyon szeretnek talajetetőről enni egy védett fa vagy bokor közelében. A csusz-

kák és a cinegék kedvelik a függő etetőket, valamint az ablaketetőket is látogatni. Ha van macskánk, vagy a környéken sok a macska, kerüljük a könnyen megközelíthető etetőtípusokat, magasra helyezett tálcsa etetővel, függő etetővel, vagy dúcetetővel távol tarthatjuk a veszélyes néglábúakat. Szúrós, tüskés ágak, esetleg szögesdrót oszlopra erősítésével elősegíthetjük, hogy madáretetőnk ne váljon macskaetetővé.

Figyeljük meg a madarak viselkedését! Elsőre talán meglepő lehet a nagy fakopáncs látványa a faggyún táplálkozva. Egy meggyvágó tekintélyt parancsoló megjelenése mindig érdekes látnivaló. Előbb-utóbb felbukkanhat az etető körül a karvaly, aki elsősorban az énekesekre vadászik. Megfigyelése izgalmas, ne nehezteljünk rá, hiszen nem hozhat mindenkinek lázba az olajos magvak fogyasztása.

Írta és fényképezte:
Szentmiklósi-Nagy Kornél
Természetvédelmi őr
Balaton-felvidéki Nemzeti Park
Igazgatóság

Lovason, a Faluközpontban (Fő utca) bérbe adók az egykori Torma Vegyesbolt és Kobra Presszó üzlethelyiségei.

Érdeklődni Dallos Erzsébetnél
a 06-30-635-2729-es telefonszámon lehet.

A Gazdaság-újraindítási Akcióterv keretében a kistelepüléseken újonnan nyíló,
vagy újranyitó kisboltokat üzemeltető vállalkozások
jelentős támogatásokat vehetnek igénybe
így ezen üzlet/üzletek bérlője is vissza nem térítendő támogatást
igényelhet a vonatkozó kormányrendelet szerint.